

dette Lovforslag kom frem, at søge at gjøre denne Ret gjældende efter saadanne Principer, som muligens kunde udfindes. Der har jo allerede tidligere været forelagt Landsstinget og af dette antaget et Forslag, som gik ud paa netop at give den større Formue og større Besiddelse en større Valgret end de mindre; det kunde dog have været taget under Overveielse, om ikke et saadant System, der engang er anerkjendt for at være berettiget, ogsaa her kunde have været anvendt. Jeg troer, at dette Hensyn er i det ærede Uvalgs Betænkning aldeles forbigaaet. Det er rigtignok blevet anført, at det er i de større Landeieendomsbesidderes velforstaaede Interesse, at den Ret, der saaledes principmæssigt maatte tilkomme dem, falder bort; men jeg troer, at det vil vise sig, naar Sagen kommer til Afstemning, at de fleste større Landeieendomsbesiddere her i Tinget ikke kunne erkjende, at det er i deres velforstaaede Interesse, om end Enkelte, og navnlig den ærede Ordfører, skulle være af den Mening.

Naar nu det Spørgsmaal kommer frem, om der vil være nogen Fare ved, at denne Lov vedtages, og saaledes den principmæssigt de større Landeieendomsbesiddere tilkommende Ret, ikke Forret, bortskræres og bortfalder, saa har jeg her engang tidligere under Sagens Forhandling yttret, at jeg ikke troer, at der er nogen væbligelig Fare derved; jeg troer, at der hos Folket i Almindelighed er en saadan sund Sands, som vil forebygge al Fare; men jeg seer en betydelig væsentlig Fare ved dette Lovforslags Tilbliven alligevel, og jeg seer den deri, at der viser sig en Tilbøielighed til at bortskrære de større Besiddersers lovlige og gode Ret efter de Principer, der gjøres anvendelige ved selve Loven, og, naar man først er gaaet ind paa at tilføjesætte saadan Ret, seer jeg ikke, hvorfor man ikke i andre Tilfælde kan komme ved samme Raisonnement til ligesaa faarlige Bestemmelser, som kunne have en langt mere indgribende og langt større Indflydelse paa de daglige Forhold end det nærværende Lovforslag. Der er yttret, at det kun er et lille Skridt fremad. Man venter altsaa flere bagefter, og det troer jeg er en meget faarlig Bane, under Paaberaabelse af Grundloven, der slet ikke kommer til Anvendelse her, at søge

at bortskrære de Faars Rettigheder ikke til Fordeel for Nogen; thi den Ret, som kan tilkomme de mindre Landeieendomsbesiddere, indrømmer jeg, og jeg troer, at det ogsaa indrømmes af alle Ligefindede med mig, er fuldkommen retfærdig. Vi glæde os over, at der i saa Henseende skeer Fremskridt; men vi ønske blot, at der skal skee de større Besiddere den samme Ret; og, naar den Regel indføres ved et Lovgivningsarbejde, at man kan bortskrære de Størres Ret, fordi det finder almindelig Anklang og vil fyldestgjøre Manges Ønsker, saa anseer jeg det i høieste Grad for farligt. Det er nu vel af den ærede 1ste Landsstingsmand for 3die Kreds (Krarup) blevet anført, at man jo har Exempler paa, hvorledes der tidligere ogsaa er blevet paaberaabt, at det vilde være til stort Forderv for de Faa, og sidenefter have de Faa erkjendt, at den Tingenes Orden, der fandt Sted, var fuldkommen fyldestgjørende. Han nævnte Kjøbstæderne, og jeg finder mig saameget mere foranlediget til at berøre dette Punct, som han gjentog dette Exempel som noget aldeles Uigjendriveligt, fordi Ingen havde taget tilorde derimod. Jeg maa da tillade mig at gjøre opmærksom paa, at der under Rigsdagens Forhandlinger lige siden Grundlovens Indførelse har været forholdsviis overmaade saa Sager for, der vedkomme Kjøbstædernes Interesse ligeover for Landbosforholdene. Jeg har aldrig antaget, at der fandtes nogen særlig Strid imellem dem. Jeg veed meget vel, at der var i lang Tid en stor Frygt hos Kjøbstadbeboerne for, at deres Interesser skulde mangle den behørigte Repræsentation. Jeg har aldrig kunnet see, at der var saa stor Fare derfor; men vi have kun havt ganske enkelte Lovgivningsarbejder, hvor deres Interesser bleve bestemt berørte, og jeg kan i saa Henseende paapege den almindelige Børnepligts Indførelse og Consumtionens Dybhævelse. Hvad den første angik, da var der jo saa fyldestgjørende Grunde for, at Børnepligten ikke længere, allerhøjest under en Krigstilstand, som vi dengang befandt os i, kom udelukkende til at hvile paa enkelte Beboere, og jeg troer, at Retfærdigheden af denne Foranstaltning maatte almindeligt anerkjendes; men, forsaavidt kan der jo maaskee alligevel